

När jag var sjukhuspräst i Uppsala stift deltog jag i många fortbildningar som leddes av stiftsadjunkten Hans Hartman. Ett av hans speciella pedagogiska knep var att be oss titta på en bild och sedan beskriva vad som fanns på bilden.

Poängen med dessa övningar var att vi nästan alltid tolkar bilden istället för att beskriva vad som finns i den. Då förstod jag inte riktigt värdet av denna insikt. Idag inser jag på ett helt annat sätt betydelsen av att förstå skillnaden mellan att beskriva och tolka.

En kvinna som kryper ihop som en hund vid fötterna på två män. Är det en bild som ökar jämställdheten i Linköpings stift? Den frågan ställde journalisten Lollo Asplund då han intervjuade biskopen och en stiftsadjunkt i Linköpings stift (Östgöta Correspondenten 23 februari 2013). Bakgrunden är en omdiskuterad ikon, inköpt av stiftsorganisationen, som väckt starka känslor bland många kyrkliga medarbetare runt om i stiftet. Ikonen anspelar på Luk 7:36- 50, kvinnan som står vid Jesu fötter. Bilden visar två män som sitter och en kvinna som ligger framför dem hopkrupen, som en hund. Den ena mannen håller en hand på hennes huvud. För att välsigna henne eller trycka ned henne mot golvet. Det vet man inte. Det vore att tolka bilden. När bilden användes som logga och meditationsbild vid en fortbildning i stiftet, reagerade många anställda negativt och upprört. Särskilt då man redan året innan markerat sin avsky mot bilden. Två män som sitter och en kvinna som ligger hopkrypen med en hand på huvudet. Det är ingen bra bild för jämställdhet.

Biskop och stiftsadjunkt försvarar sig med att det inte är så man förstår bilden. Tvärtom ser man en upprättelse i bilden av kvinnan, vilket enligt Hans Hartmans pedagogiska argumentation måste ses som en tolkning man tillför bilden. Något som inte finns där men som vi läser in. Fortfarande är det två män som sitter och en kvinna som kurrar ihop som en hund vid deras fötter.

Biskopen säger sedan till journalisten att Linköpings stift kommer att bli Sveriges mest jämställda stift. Det är minst sagt en ambitiös uppgift. Studerar man matrikeln om könsfördelningen bland präster i stiftsorganisationen och kyrkoherdar inser man att Linköpings stift har en ohyggligt lång väg att gå, mycket längre än många andra stift. Männerna befinner sig i en förkrossande majoritet.

Men då jag läser artikeln i Corren inser jag att Linköpings stift kommer att uppnå jämställdhet fortare än någon annat. Allt är ju en fråga om tolkning. Liksom man tolkar en

bild där två män sitter och en kvinna kryper vid deras fötter som ett uttryck för jämställdhet, kan man när som helst tolka bilden av Linköpings stift som ett jämställt stift, kanske det mest jämställda i hela Sverige. Det räcker ju med att vi bestämmer oss för att det är så. Tolkning befriar från ansvar.

Verklig jämställdhet är ingen fråga om tolkning. Den måste vara mätbar. Det är mer ett läsande av bilden som Hans Hartman lärde oss; Att se vad som verkligen finns där. Räkna antalet män och antalet kvinnor, notera deras positioner, jämföra lönesättning. Vilka sitter vid bordet och vem kryper på golvet? Verklig jämställdhet kräver under ett tidsperspektiv lika många män och kvinnor som är biskopar, kyrkoherdar, stiftsadjunkter och andra ansvarsfulla poster. Verklig jämställdhet kräver lika lön och samma förutsättningar. Annars råder inte jämställdhet.

En genväg kan vara att tolka bilden som jämställd istället för att lyssna på dem som enbart talar om vad de ser och vad som faktiskt finns där. Men det är ingen verklig väg.

Jakob Carlander

Teol lic, leg psykoterapeut.